Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti

Úřad vlády České republiky

Souhrnná zpráva
o závislostech v České republice

2025

Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti

Zpráva
o tabákových a nikotinových výrobcích v České republice 2024

2024

Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti

Zpráva
o alkoholu v České republice 2024

2024

Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti

Zpráva
o problematickém užívání psychoaktivních léků v České republice 2024

2024

Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti

Úřad vlády České republiky

Zpráva
o nelegálních drogách v České republice

2025

Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti

Zpráva
o hazardním hraní v České republice 2024

2024

Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti

Zpráva
o digitálních závislostech v České republice 2024

2024

Tabákové a nikotinové výrobky

Míra denního kouření mírně klesá, u dospělých i u dětí roste míra užívání alternativních výrobků.

Denní kouření cca 16–17 % dospělých
cca 1,5–1,6 mil. denních kuřáků

e-cigarety 9–10 % (denně)
zahřívané tab. výrobky 5–7 %
nikotinové sáčky 5 %

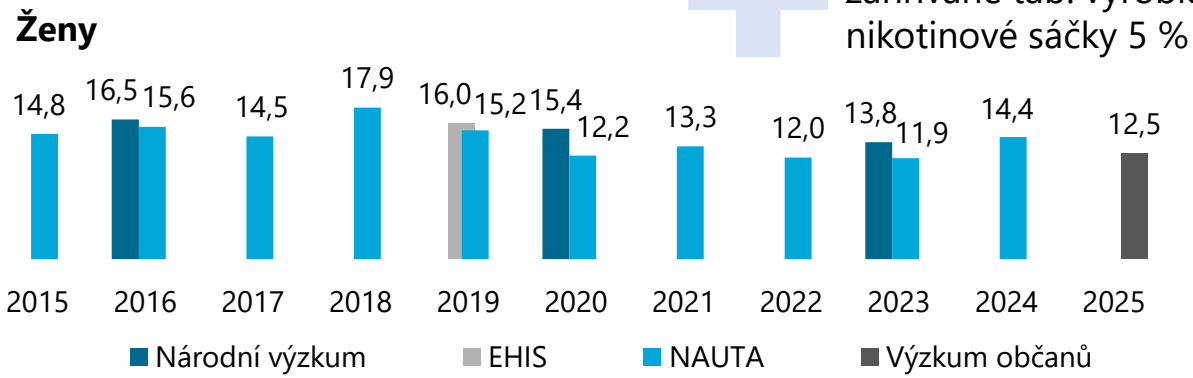

E-cigarety 31,2 % dospívajících

e-cigarety 31 %
zahřívané tab. výrobky 7 %
nikotinové sáčky 10 %

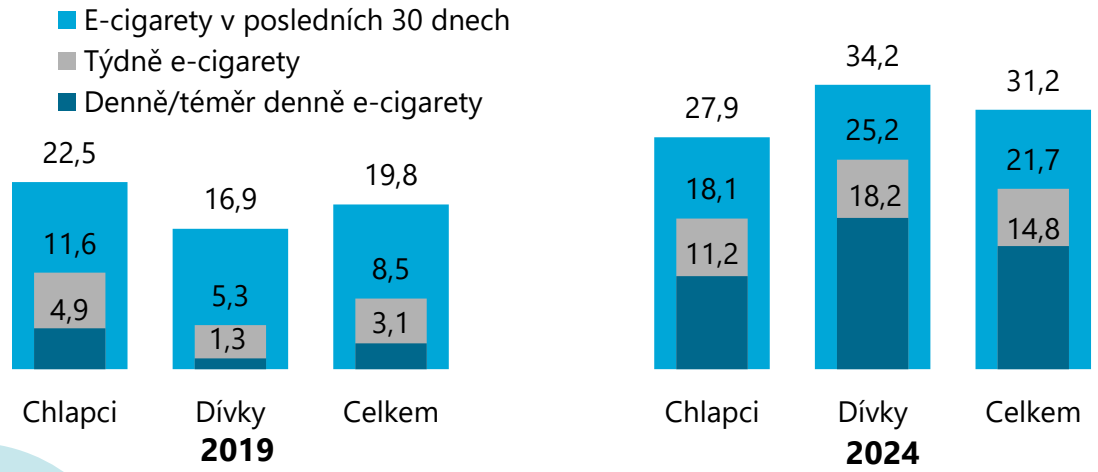

16–18 tis. úmrtí ročně

ZN průdušnice, průdušek a plic 5 tis.
CHOPN 3 tis.

Střední délka života u kuřáků je o 10–11 let nižší než u nekuřáků.

Společenské náklady 100–170 mld. Kč

Inkaso spotřební daně 59 mld. Kč

Ročně se pokusí přestat s kouřením 27–30 % kuřáků.

V léčbě je ročně 500–1000 osob.

Alkohol

Spotřeba alkoholu mezi dospělými zůstává vysoká, podíl denních konzumentů roste.

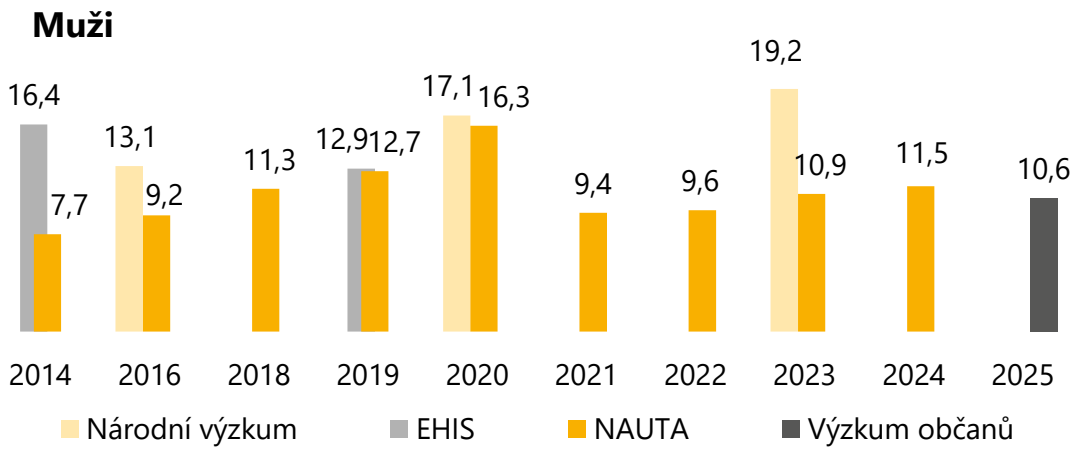

denní pití alkoholu 7–11 % dospělých
časté pití nadměrných dávek 10–13 %

v kategorii rizikového pití 13–17 % dospělých
1,3–1,6 mil. v riziku vzniku problémů
škodlivé pití 600–900 tis.

6–7 tis. úmrtí ročně

u 2–3 tis. úmrtí je alkohol jedinou příčinou
2 313 v r. 2024
1 773 alkoholické onemocnění jater
453 intoxikace alkoholem

ročně 13–14 tis. hospitalizací na nemoci zcela přiřaditelné alkoholu

ročně 13,5–15,5 tis. případů hospitalizací pro úraz pod vlivem alkoholu

dopravní nehody pod vlivem alkoholu: 4–5 tis. ročně

Společenské náklady 50–60 mld. Kč

Inkaso spotřební daně 14 mld. Kč

Počet osob v léčbě v souvislosti s užíváním alkoholu je dlouhodobě vysoký.

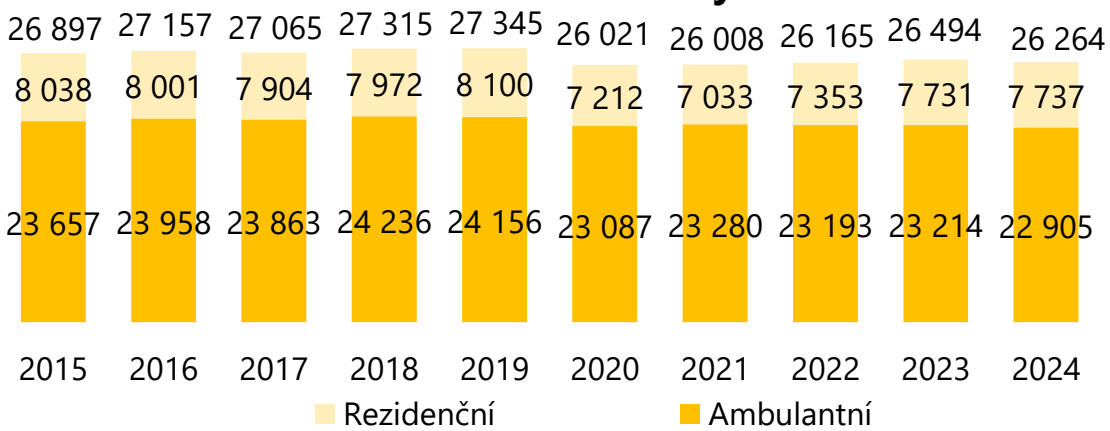

Problematické užívání psychoaktivních léků

(1) pravidelné užívání léků po dobu delší než 6 týdnů, (2) užívání v rozporu s doporučením lékaře, (3) léky získali jinak než na lékařský předpis, (4) subjektivní pocit, že v posledních 12 měsících užívali léky ve větším množství, než by měli

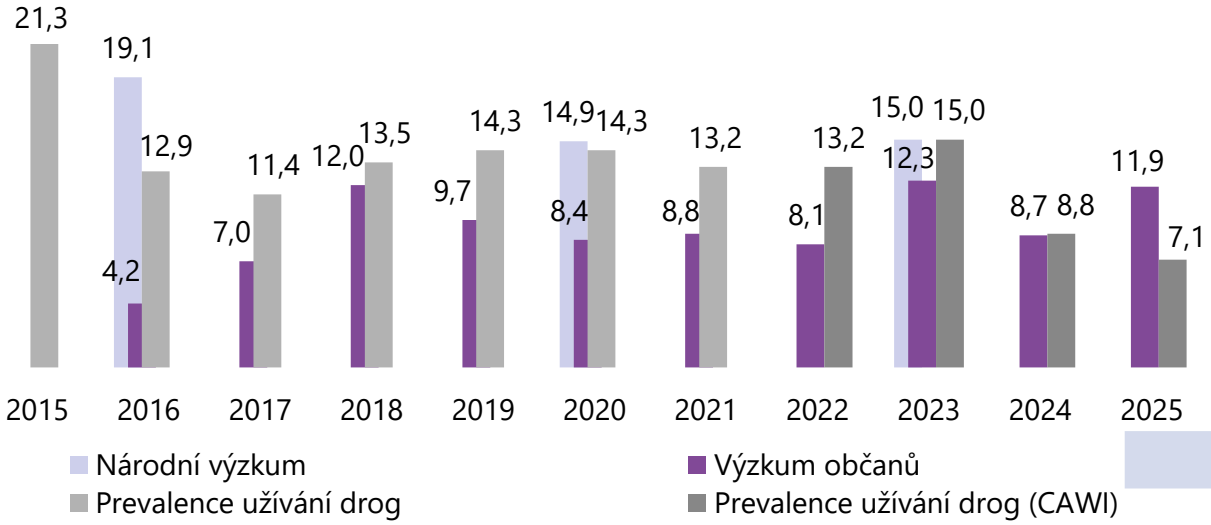

dlouhodobě 7–12 % dospělých
650 tis.–1,0 mil. osob

6–9 % sedativa
5–6 % opi analgetika

6–11 % mužů a
8–13 % žen

4–5 % dospělých kombinace s alkoholem
280–410 tis. osob

dopady:

cca 40–50 případů úmrtí na předávkování ročně

5–20 benzodiazepiny
15–30 opioidy, včetně opioidních analgetik

úmrtí pod vlivem
úrazy pod vlivem

Roste počet osob v léčbě v souvislosti s nadužíváním léků

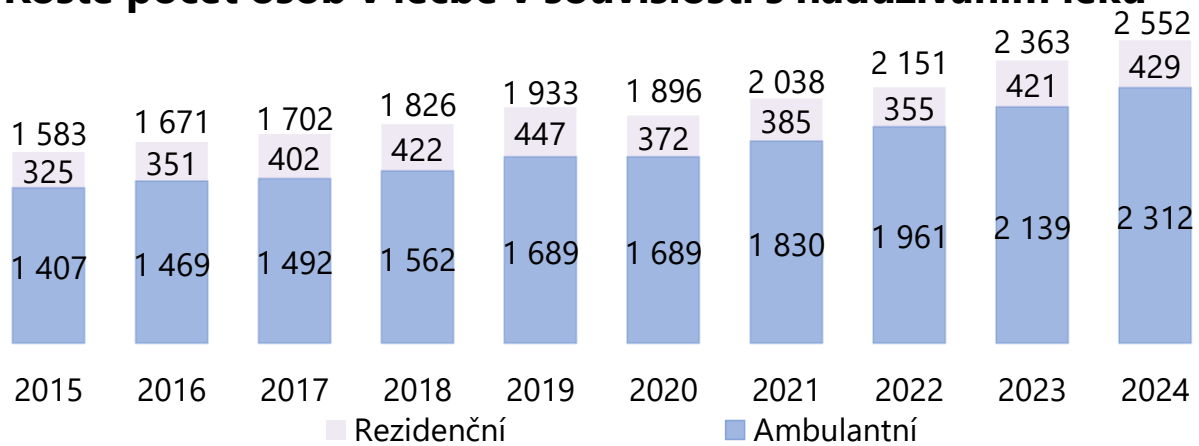

Nelegální drogy

Míra užívání nelegálních drog u dospělých je dlouhodobě stabilní, u dospívajících klesá

Věk 15–64 let

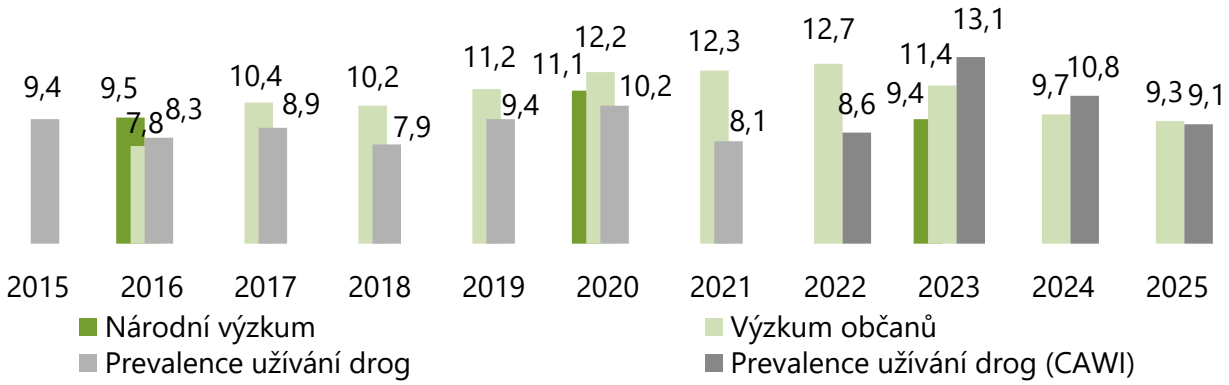

Konopné látky mezi dospívajícími, studie ESPAD

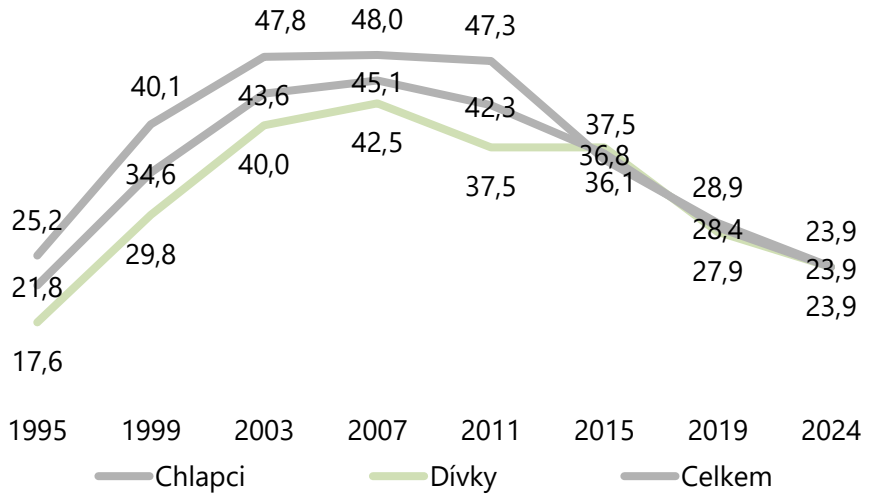

47 500 lidí užívajících drogy rizikově, 90 % injekčně (42 500 osob)

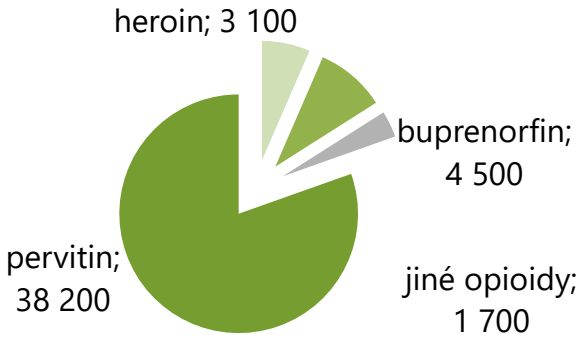

dopady:

úmrtí pod vlivem
úrazy pod vlivem
infekce

50–80 případů úmrtí na předávkování ročně

27 pervitin
30 opioidy, včetně opioidních analgetik

Roste počet osob v léčbě v souvislosti s drogami

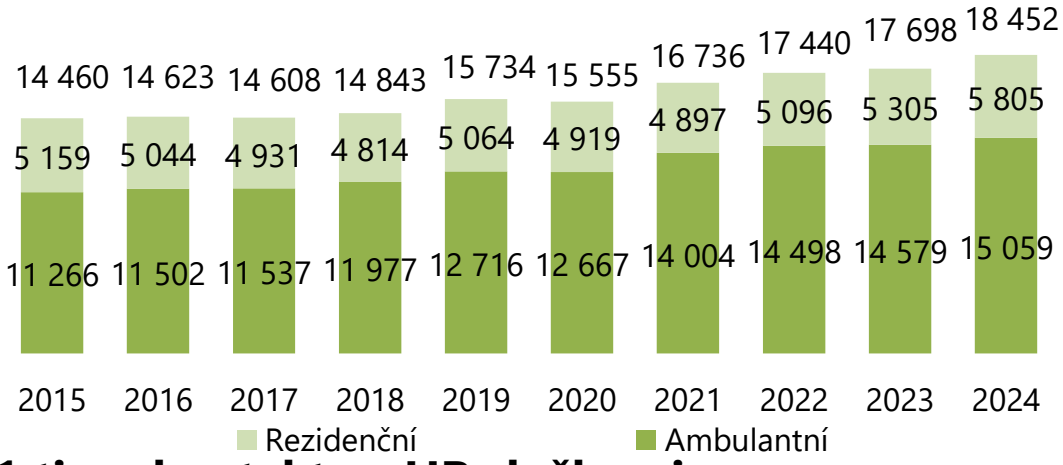

41 tis. v kontaktu s HR službami

Psychomodulační látky (kratom)

Míra užívání kratomu dlouhodobě roste

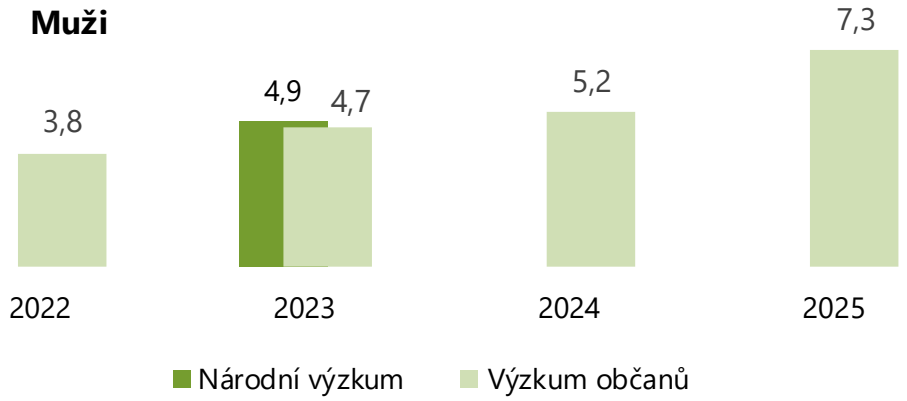

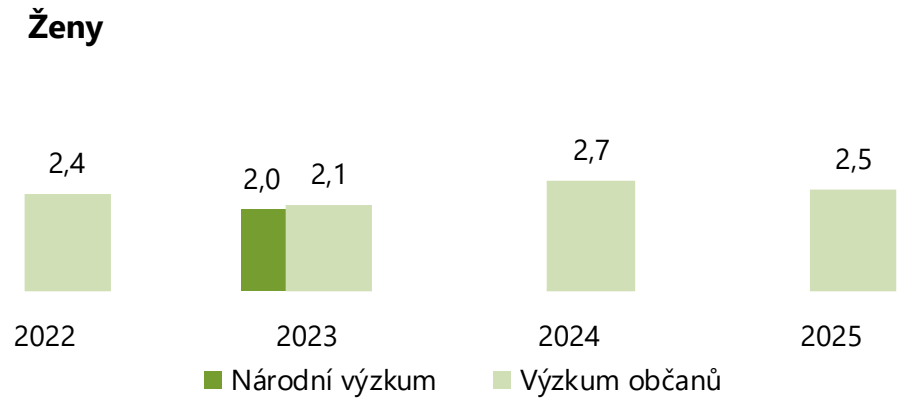

dopady:

10–20 případů úmrtí v souvislosti s kratomem ročně kombinace s alkoholem a/nebo dalšími psychoaktivními látkami

ESPAD 2024: 18,9 %

Kratom mezi dospívajícími, studie RCHPŠ 2024

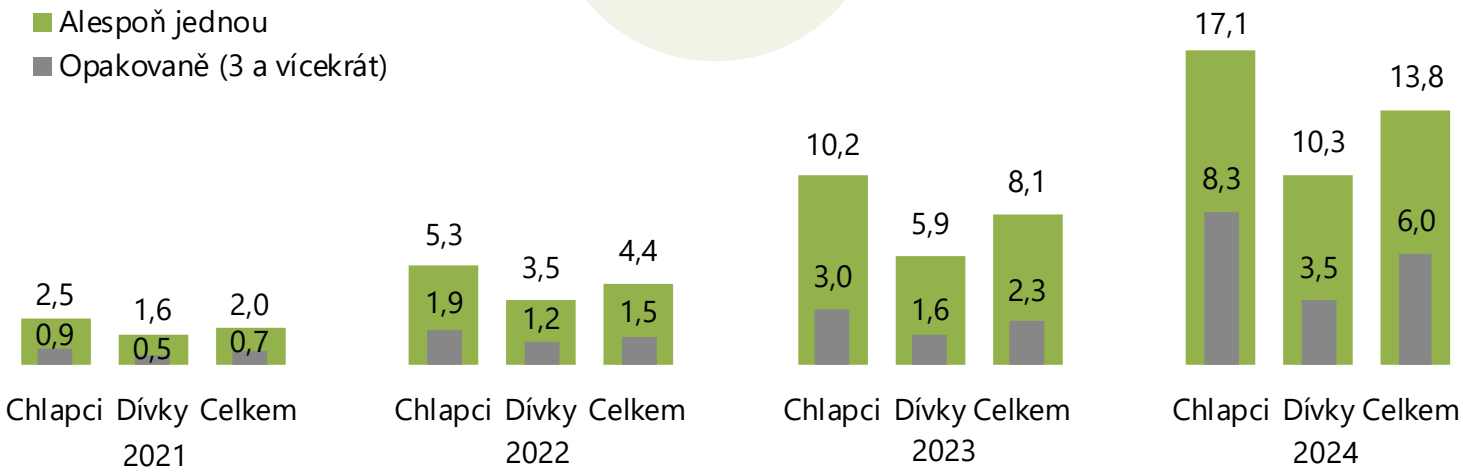

Podíl uživatelů kratomu podle věku, studie RCHPŠ 2024

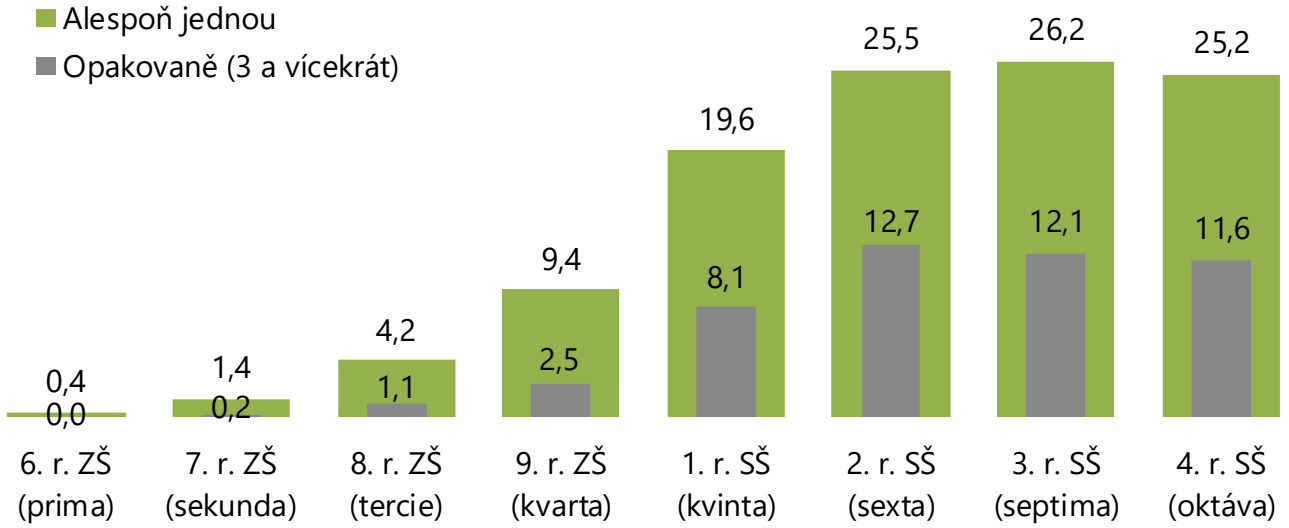

Hraní hazardních her

2–3 % dospělých spadají do kategorie problémového hraní,
~180–230 tis. osob

28 % 16letých hrálo HH v posledních 12M
18 % 16letých hrálo online

nabídka HH je dlouhodobě vysoká

roste počet společností s povolením pro provoz online TH, loterií a živé hry

prohráno 68,0 mld. Kč (o 7 % více než v r. 2024)

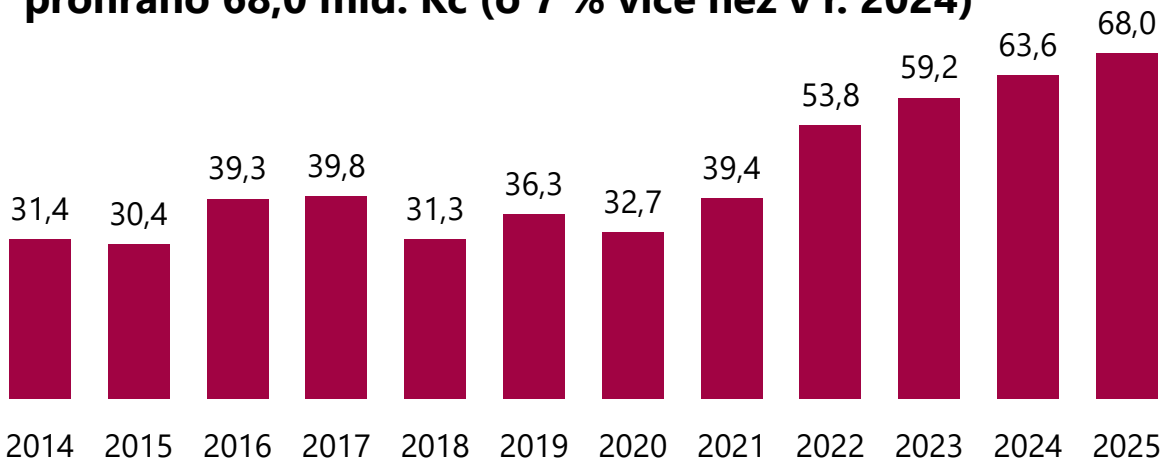

Podíl her na trhu (podle příjmů ze hry)

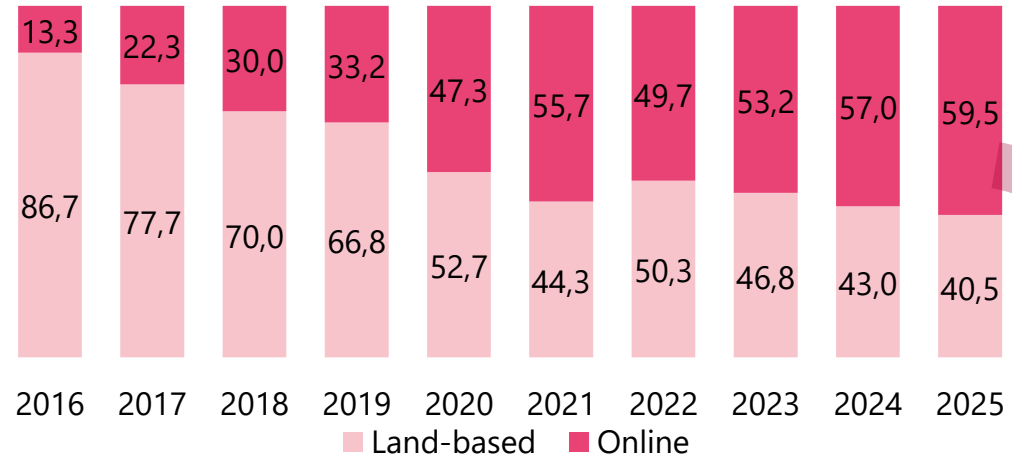

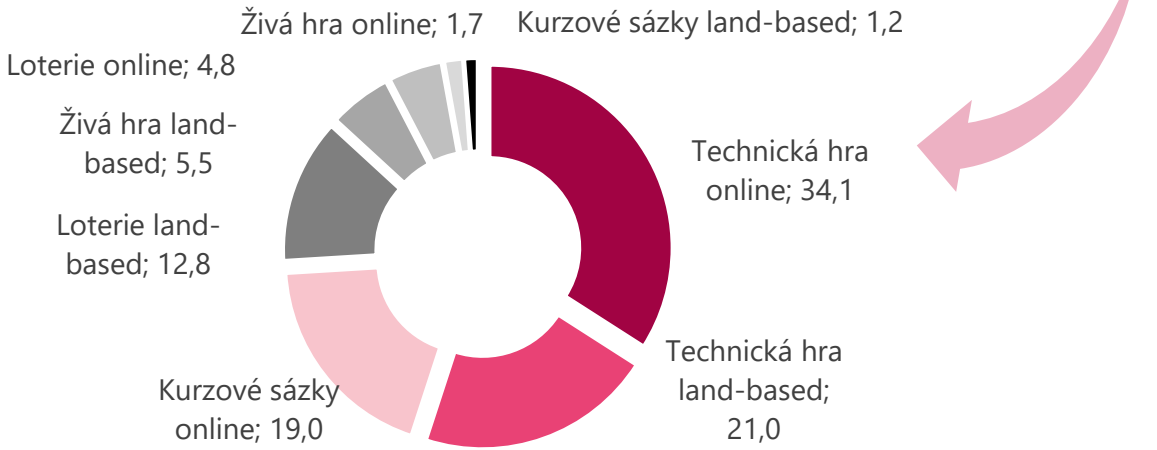

Celkem bylo do hry **vloženo 1 071,4 mld. Kč** (873,5 mld. Kč v r. 2023 a 983,0 mld. Kč v r. 2024).

Inkaso daně **22,8 mld. Kč**.
Příjem státního rozpočtu 17,6 mld. Kč (**76,6 %**). Před změnou rozpočtového určení daně (r. 2023) tvořil 48 %.

Digitální závislosti

Digitální závislost bývá obvykle definována jako **kompulzivní užívání digitálních technologií**, ve kterém je pokračováno i přes jeho **negativní důsledky**.

Podíl dospělých v riziku digitální závislosti:

dlouhodobě 3–6 % dospělé populace

290–450 tis. osob
v tom 120–165 tis. osob ve vysokém riziku

až 25 % dospívajících v riziku (ESPAD 2024)

12 % dospívajících – v souvislosti s hraním her)

29 % v riziku nadměrného trávení času na sociálních sítích

Roste počet osob v léčbě v souvislosti s nadužíváním technologií.

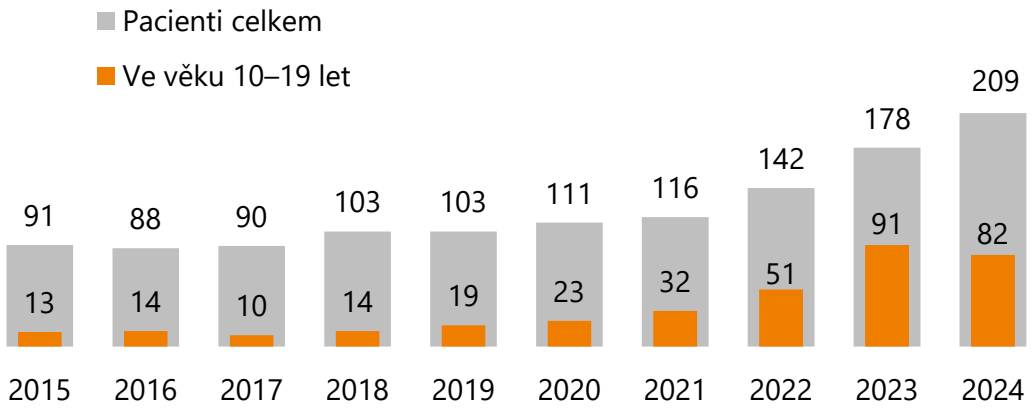

Dopady:

Přímé: zdravotní, zanedbávání spánku, hygieny, únava

Dlouhodobé: sociální, omezení kontaktů, zanedbávání práce, volnočasových aktivit

U dospívajících spojitost s úzkostnými poruchami, ADHD, depresivními stavy, sebepoškozováním, sebevražednými myšlenkami, ale i s agresivitou a konzumací návykových látek.

Vysoký počet denních kuřáků, rizikových konzumentů alkoholu a lidí nadužívajících psychoaktivní léky

Denní kuřáci	1,5–1,6 mil.
Denní uživatelé e-cigaret	830–920 tis.
Denní konzumenti alkoholu	650 tis. –1,1 mil.
Rizikové pití alkoholu	1,3–1,6 mil.
› v tom škodlivé pití	600–900 tis.
Problematické užívání psychoakt. léků	650 tis.–1,1 mil.
Intenzivní uživatelé konopných látek	350–470 tis.
› v tom ve vysokém riziku	160–250 tis.
Lidé užívající drogy rizikově	46–49 tis.
› uživatelé pervitinu	38–39 tis.
› uživatelé opioidů	9–10 tis.
Osoby v riziku problémového hraní	180–275 tis.
› v tom ve vysokém riziku	50–140 tis.
Osoby v riziku digitální závislosti	290–450 tis.
› v tom ve vysokém riziku	120–165 tis.

Dopady užívání, kontakt se službami, společenské náklady

Závislostní chování	Úmrtí spojená s užíváním návykových látek		
	Celkem	Přímá (předávkování)	Úmrtí pod vlivem
Kouření	16–18 tis.	-	-
Konzumace alkoholu	6–7 tis.	400–550	500–600
Užívání psychoaktivních léků	n.a.	40–50	
Užívání nelegálních drog	1,0–1,3 tis.	50–80	130–150

Závislostní chování	Odhad počtu osob v kontaktu se službami	Společenské náklady (v Kč)
Kouření	500–1 tis.	100–170 mld.
Konzumace alkoholu	30–35 tis.	50–60 mld.
Užívání psychoaktivních léků	2,5–3 tis.	n.a.
Užívání nelegálních drog	50–60 tis.	6–7 mld.
Hazardní hraní	3,5–4,5 tis.	14–16 mld.
Digitální závislosti	300–600	n.a.

Souhrnná zpráva o závislostech umožňuje porovnat situaci v ČR s evropskými zeměmi.

Konopí, *populace15–34 let*

Kokain, *populace 15–34 let*

Amfetaminy, *populace 15–34 let*

Zdroj: EUDA (2025) – Evropská zpráva o drogách, Studie ESPAD 2024

Kouření, *studie ESPAD, 16letí*

Alkohol, *studie ESPAD, 16letí*

Konopné látky, *studie ESPAD, 16letí*

Národní monitorovací
středisko pro drogy
a závislosti

Děkuji za pozornost

Mgr. Pavla Chomynová, Ph.D.

pavla.chomynova@mzd.gov.cz

https://www.drogy-info.cz
https://www.koureni-zabiji.cz
https://www.alkohol-skodi.cz
https://www.hazardni-hrani.cz
Národní linka pro odvykání: 800 35 00 00

EUDA
NATIONAL FOCAL POINT

Ministerstvo zdravotnictví

Aktuální informace z Odboru politiky závislostí po jeho přesunu z Úřadu vlády České republiky na Ministerstvo zdravotnictví

Mgr. Daniel Frič

23.09.2026 Republikový výbor pro prevenci kriminality

Chronologie hlavních událostí

Vláda rozhodla usnesením č. 302 o přesunu některých agend Úřadu vlády České republiky na jednotlivá ministerstva.

- **18. května 2026** – rozhodnutí o přesunu agendy bez předchozí diskuse (účinnost stanovena od 1. července 2026). Bylo slíbeno zachování agendy 1:1.
- **5. června 2026** – termín pro uzavření delimitačního protokolu.
- **Týden od 22. června 2026** – stěhování zaměstnanců do budovy MPSV v Podskalské ulici.
- **1. července 2026** – formální převod Odboru politiky závislostí pod Ministerstvo zdravotnictví do nově vzniklé Sekce duševního zdraví a závislostí.
- **Červenec/srpen 2026** – adaptační proces v rámci nové instituce, školení v nových systémech, nastavování procesů.

Personální dopady přesunu: 4 kolegové se rozhodli nepokračovat (+ další od srpna), 1 kolega zůstal na ÚV (nová kancelář vládních zmocněnců) a dosavadní ředitelka odboru byla zařazena mimo výkon služby z organizačních důvodů; na místo ředitele/ředitelky odboru bylo následně vyhlášeno nové výběrové řízení.

Aktuální stav a nejbližší kroky

- Odbor se postupně personálně stabilizuje; nové nástupy od října.
- V nejbližší době budeme vyhlašovat výzvu k podání žádosti o dotace v rámci dotačního titulu „Protidrogová politika“ (poprvé na MZd) ve stejném rozsahu jako na Úřadu vlády.
- Připravujeme priority politiky v oblasti závislostí pro rok 2027.
- Vyhodnocení Národní strategie 2019–2027 a tvorba nové strategie a akčního plánu.
- Úspěšné převedení všech smluv a zahájení realizace studií.

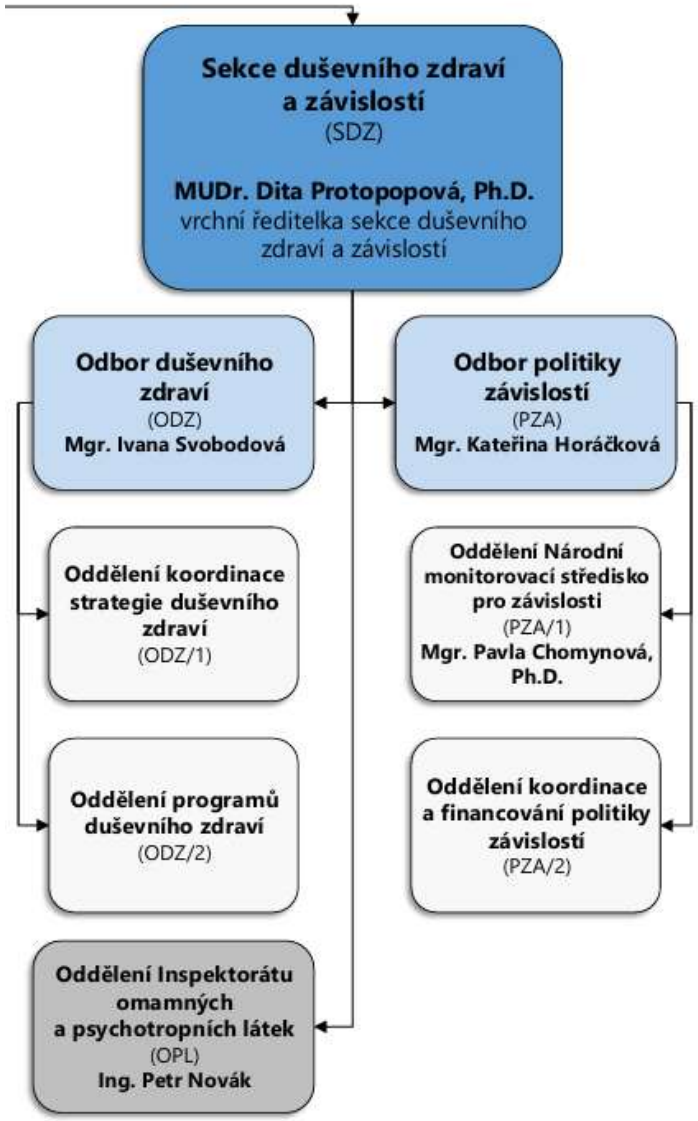

Závěr – hlavní sdělení

Přesun agendy proběhl ve velmi krátkém čase.

Základní činnosti Odboru se podařilo zachovat bez přerušení.

Nejbližší období bude zaměřeno na dotační řízení a strategické dokumenty.

Ministerstvo
zdravotnictví

Děkuji
za pozornost

Mgr. Daniel Frič
daniel.fric@mzd.gov.cz